

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Liepos-July 7 d., 1931

No. 158

10,000,000 Alkanų
Armija Nuolat Auga
Darbo Unijos Sujudo

Skubina išleisti \$5,000,000,000 vidaus paskolą ir sušaukti Illinois legislaturos sesiją išvengimui didesnės depresijos.

Chicago, liepos 6. Chicago Darbo Federacijos delegatai pereinę sekmadienį priėmė rezoliuciją, reikalaujanti skubios akcijos iš valdžios pusės kad išvengtų ateinančių žiemą bedarbės pasikartojimo. Tam reikalingi delegatai reikalauja, kad valdžia pasiskubintų su planuojama \$5,000,000,000 vidaus paskola, kurios tikslas būtų "panaikinti depresiją, kuri susidarė dėl perdidelės kapitalizacijos ir dėl industrijos nesugebėjimo suteikti darbininkams atitinkamos dalies nuo gamybos pelno."

Rezoliucija sako, kad ekonominė depresija pasiekė laipsnio, kuomet visi sąžiningi ir galvojanči žmonės privalo kuo skubiausiai susirūpinti, nes jau šiandien apie 10,000,000 žmonių veltui ieško darbo ir negali rasti ir nedarbas kasdien didėja.

Hooverio pranašavimas prieš 18 mėnesių, kad per 90 dienų sugrįšiąs gerbuvys, neišsipildė, sako rezoliucija.

Chicago Darbo Federacija nutarė reikalauti Amerikos Darbo Federacijos atmainyti konvencijos laiką iš spalio mėnesio į rugsėjo 7 d. ir konvencijos vietą paskirti Chicago, kur galima būtų ją sujungti su ruošiamomis bedarbės demonstracijomis.

Skubina nedarbo apdrauda

State Conference for Unemployment Insurance pasiuntė per savo sekretorių Ben Lark telegramą gubernatoriui Emmersonui, reikalaujant kad būtų sušaukta specialė legislaturos sesija, kurioje būtų pasirūpinta gyvybės palaikymu tukstančių bedarbių Illinois valstijoje. Su šia State Conference for Unemployment Insurance yra susirišę Socialistų partija, daugelis darbo unijų ir fraterinių darbo organizacijų. Ši organizacija atstovauja arti 300,000 organizuotų darbininkų. Jos pirmininkas yra George Chant.

23,000 mainerių streikas

Charleston, W. Va. liepos 6. West Virginia mainių darbininkų unijos oficialai pareiškė, kad pietinė West Virginia valstijoje Kanawha kasyklose pereinę penktadienį paskelbtas streikas, kurs apims 23,000 angliakasių darbininkų. Streiko tikslas esąs priversti mainių operatorius šaukti bendrą konferenciją su mainieriais algy ir darbo sąlygų reikalams aptarti. West Virginia Mine Workers

Chicago ir apilinkėlė federacija oro biuras šiai dienai pranašauja:

Abelnei gražu, vidutinė temperatūra; rytėvis.

EXTRA

Skolų moratoriumas priimtas. Antras žinksnis bus visuotinas nusiginklavimas

Washington, liepos 6. Lygiai 4:30 popiet prezidentas Hooveris paskelbė, kad jo pasiūlymas sustabdyti metams karo skolų mokėjimą tapo Francijos priimtas principas; dėl smulkesnių dar susitarė ekspertai. Vokietija šiais metais nebeturės mokėti \$800,000,000 savo karo reparacijų. Suv. Valstijos tokiu būdu šiemet negaus savo dalies \$260,000,000. Nuo 1933 m. liepos 1 d. Vokietija ir kitos skolingos valstybės vėl turės mokėti savo skolas per 10 metų.

Tai buvo pirmas žinksnis į pasaulio gerbuvį, kitas bus pasaulio nusiginklavimas. Dabar valstybės išleidžia kasmet po \$5,000,000,000 apsiginklavimui, kas sudaro didžiausią sunkenybę ir neleidžia pasauliui atsigausti, — išreiškė Hooveris. Hooveris žada panaudoti visą Suv. Valstijų įtaką Tautų Sąjungą ateinančioji sesijoje vasario mėnesį, kad priverstų valstybes progresyviai nusiginkluoti.

Kuboj ir redaktoriai kardais mušasi

Havana, Kuba, liepos 6. Dviejų laikraščių redaktoriai susiėję farmoj 10 mylių nuo sostinės mušėsi ilgoką laiką kardais ir nė vienas kito nenugalėjo, tačiau baigė kapone atsiskę sveikintis, kaip paprotis reikalauja. Kautynės tęsėsi per 5 rounds. Sekundantai buvo valdžios žmonės ir didelis burys publikos žiūrėjo.

32 arklius pardavė po 16 centų

Realico, Argentina, liepos 6. Trys dešimtys ir du geri darbiniai arkliai parduoti kiekvienas po 16 centų laike kreditoriaus išpardavimo už skolą subankrutėjusio fermerio. Turto. Be to 900 maišų kviečių parduota po mažiau kaip 17 centų kiekvienas. Pats kreditorius visus tuos daiktus ir susipirko. Tačiau teismas atmetė tokį nežmonišką aukcioną.

Viską atiduotų kad būtų neturtingas

Paryžius, liepos 6. Baronas Empain, 30 metų Belgijos turtois ir turtingiausias Europoje, sakosi viską atiduosi, kad tik galėtų būti beturtis. Laimingiausias jis buvęs, kad jį tėvas buvo išvėręs ir jį gyveno Paryžius uždirbdamas po \$10 į mėnesį. Deja, tėvas jam atleido ir dabar baronas vel tapo "nelaimingas".

Einsteinas vėl už demokratiją

New York, liepos 6. Čia greit išels nauja svarbi knyga "The Living Philosophies" parašyta 20 žymiausių žmonių. Tai knyga Einstein parašė įžangą, kurioje aštriai nupieki Sovietų Rusijos ir Italijos politinę tvarką ir ragina pasaulį grįžti prie demokratijos.

[Acme-P. & A. Photo]

Išbuvo 23 valandas po 10 tonų akmenų Matomas Howard Smith, 16 metų, išbuvo 23 valandas šulinio dugne, prislėgtas 10 tonų sunkumo akmenų, kai šulinys įgruvo vaikui įlipus. Jį gaivino, kol akmenis atkasė, leisdami orą per tam tikrą dūdą.

100 žmonių komitetas kovoti su komunizmu įsisteigė New Yorke

Prašo Amerikos nepripažinti Sovietų

New York, liepos 6. Palaikydamas National Civic Federation rezoliuciją, Mathew Woll, tos federacijos prezidentas ir Amerikos Federation of Labor vice-prezidentas paskyrė komitetą iš 100 vyrų ir moterų, kuris sudarys Suvienuotų Valstijų sekciją planuojamam internacionaliniam komitetui kovai su komunizmu.

600 žymių amerikiečių, vedamų Elihu Root indorsavo federacijos nusistatymą prieš Sovietų pripažinimą. Be to dar 5,000 žmonių raštu indorsavo federacijos nusistatymą.

Nobile lėks ieškoti Amundseno

Maskva, U. S. S. R. liepos 6. Gen. Umberto Nobile, Italijos lakunas, kurs aną metų pradžioje dalį savo ekspedicijos šiaurės ašygalų, dabar rengiasi skristi į tą patį ašygalį ieškoti žuvusio Norvegijos tyrinėtojo Amundseno ir žuvusiųjų savo ekspedicijos narių. Daugelis mat tvirtina, kad jie visi tebėra gyvi, ir galbut randasi ant salos Cape Flora.

Londonas turi 8,202,818 gyventojų

London, liepos 6. Londonas vis tebėra pasaulio miestų karalienė su 8 milijonais su viršum gyventojų, kaip parodo šio balandžio cenzus. New Yorko gyventojų skaičius dabar siekia 6,981,917. Viso Anglijos ir Wales yra 39,947,981 gyventojas.

Ginkluoti šerifai sutiks baduolius

St. Clairsville, O. liepos 6. Apskritis oficialai laukia pasirengę pasitikti streikuojančių mainierių iš rytinės Ohio anglių kasyklų, ateinančių su peticijomis dėl darbo ir duonos. Belmont county pastatė 50 ginkluotų deputy šerifų žiūrėti tvarkos.

Siaulių Parapijonai Moko Savo Kunigus Kaip Lydėt Mirusį

Biznio amerikinizacija ir Lietuvos kunigai užsikrėtė. Time is money — bet parapijonai to nesupranta.

Iš policijos sužinojome, kad šiomis dienomis šiauliuose įvyko žmonių su kunigais du dideli kivičiai ir muštynės.

Aną dieną šiauliuose buvo laidojama vienas Frenkelio fabriko darbininkas. Lydint karstą į kapus, kilo didelis kivičas tarp karstą lydėjusių žmonių ir kunigo Petraičio. Ginchas kilo dėl maršruto: kunigas norėjo eiti į kapus tiesesniu keliu, o žmonės aplink, nes ten kelias geresnis. Laidotuvininkai ant kunigo taip įpyko, kad norėjo jau mušti, bet kun. Petraitis spėjo pabėgti.

Šeši policistai kunigą lydėjo

O vakar įvyko dar skandalingesnis dalykas. Butent, buvo laidojama Elena Dauksienė, kurią Aleksandrijos plytynioje griudamos plytos užmušė. Laidoti Dauksienės susirinko dideli minia žmonių. Procesiją į kapus vedė kunigas Syrus. Beinant su procesija vėl kilo ginčas tarp kunigo Syraus ir minios: kun. Syrus reikalavo, kad procesija eitų greičiau, nes jis laiko neturįs. Žmonės teisingai, kad greičiau eiti jie negali, nes karstas buvo ant pečių nešamas. Kadangi procesininkai kunigo nepaklausė, tai kunigas, supykęs, paliko procesiją ir nuėjo į Švento Petro bažnyčią.

Procesijai einant pro bažnyčią, kun. Syrus išėjo iš bažnyčios, bet vėl reikalavo, kad procesija eitų greičiau. Žmonės kunigo vėl nepaklausė. Tada kunigas norėjo vėl procesiją palikti ir eiti į zakristiją. Bet dabar kunigui paliekant procesiją procesininkai pradėjo kunigą visaip plusti ir mušti.

Pagalbom atbėgę 15 policininkų ir kuniga Syrų gyvą išgelbėję. Miniai apimusi, kunigas Syrus pareikalavo policijos apsaugos. Jo prašymas buvo patenkintas: 6 policininkai kunigą saugojo, o kunigas ėjo dar į kapus su minia labai parai niekas nemano užkasti.

Iš nuobodulio nušoko nuo ketvirtos aukšto, bet neužsimušė

Pil. Stasys Marčišauskas iš Aukš. Panemunės Rumuose įvyko tokį triuką: Kapulskio kepykloje, Lukšio g. 54 nr. užlipęs ant užlų ir nuo ketvirtos aukšto šoko pro langą į gatvę. Tačiau šokimas buvo laimingas ir Marčišauskas neužsimušė. Tuojuo buvo nuvežtas Kauno miesto ligoninė. Ligoninė šokikas pareiškė, kad šokęs pro langą dėl nuobodulio šiame pasauly gyventi.

Erzvilko žinios

— Pagaliau ir Erzvilke manoma įrengti elektros stotis.
— Per šaltą ties Erzvilku pradėtas statyti naujas betoniniai tiltas. Tiltas kaštus apie 80,000 litų.
— Vidury rinkos atsirado duobė — buvęs šulinys, — kurią niekas nemano užkasti.

Lietuvon

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai, Pigiai ir Saugiai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų,
šventadieniais nuo 9 iki 1 valandų.

KORESPONDENCIJOS

Johnston City, Ill.

Uždare mainq.

Pirmą dieną liepos Cosgrave Mehan Coal Co. uždare Franco mainą No. 1. Ši kasykla visomet dirbdavo gerai. Bet dabar trys šimtai su viršum darbininkų neteko darbo.

Eina gandas, kad tos pačios kompanijos kasykla No. 2, Paulton, pradėsianti dirbti. Pastaroji kasykla buvo uždaryta per paskutinius tris mėnesius.

Franklin County Coal Co. kasykla No. 5, Freeman, Ill., sakoma pradėsianti dirbti. Čia dirbo šeši šimtai su viršum kasėjų.

Old Ben kasykla No. 18. Ją uždare vasario mėnesį. Čia kasėjai buvo išjęję streikant. Kasyklą puseitina apšėmęs vanduo. Dabar pradėjo vėži prie kasyklos mašinieriją, bet nėra žinios kada ji pradės dirbti.

J. H. Alkonis.

Mirė drg. Juozas Endzulis

Šiomis dienomis pasiekė mane nemaloni žinia. Drg. Irma Endzulienė rašo, kad jos vyras, Juozas Endzulis, mirė birželio 11 d., 11:20 val. vakare. Palaidotas birž. 15 dieną Perris kapinėse, prie Los Angeles, Cal. Juozas turėjo čia daug gerų draugų, tai ir laido tuves buvo iškilmingos, su daugeliu puošnių gėlių vainikų.

Sirgo drg. Endzulis apie pusę metų. Nors dėta visos pastangos jo gyvastį išgelbėti, bet nieko negelbėjo.

Juozas gimė 1881 m. Geležinių kaimė, Padovinio valsč., Mariampolės apskr., Atvyko į Suv. Valstijas 1901 m. Pirmiausia apsigyveno Meriden, Conn., kur keletą metų darbojo tarp vietos lietuvių, prisidėjęs prie SLA kuopos, suorganizuodamas T. M. D. kuopą. Vos spėjus susiorganizuoti Liet. Soc. Partijai (tuomet L. S. S. taip vadinosi — K. L.), Juozas su pasiūlymu stoji dirbti socialistiškai idejai ir suorganizavo L. S. P. 16-tą kuopą.

Vėliau, kada išsivystė tautiška soviniškai demokratiška propaganda prieš socialistus, kurią tuomet labiausiai varė Dr. J. Šliupas, Balutis ir kiti, Endzulis negalėjo pakęsti to viso ir nuo pirmesniųjų dviejų organizacijų atsime.

Juozas bendradarbiavo laikraščiams po įvairiais slapyvardžiais, o daugelį kartų pasirašydavo savo tikrą vardą. Rašė „Vienybėi Lietuvninkui“ (tuomet ji buvo pažangios

BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIAI
Naujienos parsiduoda
JONO KVEDARO
Valgykloj
702 W. Lombard St.
Baltimore, Md.

Didžiausia Lietuvių
PARLOR SETŲ
Dirbtuvė

Patys išdirbam ir pasiduodam už pigiausias kainas. Ateikit ir pasitarkit mūsų pigių kainų.

\$47.95

ir augčiau

Midland Parlor Furniture Manufacturing Company

A. Patejunas, Sav. J. Kazikaits, Mgr.
4140 ARCHER Ave. Lafayette 7404

minties laikraščiu), „Kovai“, „Keleiviui“ ir „Naujienoms.“

Kjilus komunistiškai judėjimui, jis stoji ginti, kartu su kitais, LSS ir bendrai socialistišką ideją. Socialistiškai idejai Juozas dirbo ir buvo ištikimas iki pat mirties.

Bendrai sakant, Juozas Endzulis buvo teisingas, blaivas ir doras žmogus, ir todėl kuomet ką nors pastebėdavo kaip nepadoraus ar melagingo pas kitus, jis greitai jų draugystę apleisdavo ir šalinėdavo iš savo.

1907 m. drg. Endzulis buvo įstojęs į Valparaiso universitetą mokytis dentisterijos. Bet jam išbuvus čia vieną semestrą jo sveikata susilpnėjo, ir tos priežasties vėrdamas apėjo kalbamą mokyklą. Išvyko į vakarus ir apsigyveno Oregon valstijos miškuose, keletą šimtų mylių nuo Portlando. Išgyvenęs apie šešis metus miškuose, grįžo į rytus. Pabuvęs porą metų, paliko rytus ir leidosi kelionėn į Pietų Ameriką, Peru resp. Čia išgyveno apie pusmetį. Sugrįžęs į Suvenytas Valstijas, apsigyveno prie Los Angeles, Cal., kur ir baigė savo dienas.

Kadangi Juozas buvo plačiai pažįstamas ir gerbiamas tarp Amerikos pažangiųjų lietuvių ir juose jis turėjo daug draugų, tad manau, kad šita taip nelauktina ir nemaloni žinia bus sutikta jų su gailėsčiu ir širdgėla. Man, rašančiam šią žinią, širdis skauda, kadangi netekau savo jaunystės dienų broliško draugo. Kiek daug atsiminimų... O dabar, dabar tik šaltas kapas kur tai toli, toli Californijoje. Bet iš po to kapo Juozo neužmirštini idejos gražus ir brangus darbas šaukia mus prie darbo, nes geresnis paminklo draugams nebū, kaip vykdytas jų idealo... —K. Liutkus, Chicago.

PALPO. KONGRESAS ARGENTINOJ

Pirmųjų Argentinos Lietuvių Socialistų Sąjungos tvėrėjų iniciatyva gegužės 24 d., š. m. įvyko Pietų Amerikos Lietuvių Progresyvių Organizacijų Kongresas tikslu atgaivinti Pietų Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungą ir jos laikraštį „Pietų Amerikos Naujienas“. Dalyvavo 25 atstovai, o bendroje vakarieniėje dalyvavo apie 100 svečių. Buvo atstovaujama PALSS. kuopos, Kultūros Būreliai, Atbudimo Draugija, Lietuvių Vilniečių Darbininkų Sąjunga, Meno Mėgėjų Ratelis, Lietuvos Savanorių Sąjunga Argentinoje ir kitos draugijos. Kongresas gavo pasveikinimus iš Urugvajaus Respublikos Socialistų Partijos Lietuvių Sek-

cijos sekretoriaus drg. Albino Gumbaragio, Argentinos Lietuvių Laisvamamį Sąjungos pirmininko p. Broniaus Balioimo ir kit.

Svarbesnių nutarimų tarpe yra: atsteigti Pietų Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungą ir jos laikraštį Naujienas; pasirūpinti suorganizavimu PALPO. Centro; įsteigti lietuvišką mokyklą vaikams ir gimnaziją suaugusiems; palaikyti artimesnį kontaktą su spauda ir organizacijomis užsieniuose, kad provokatoriai negalėtų klaidinti visuomenę; išnešti rezoliucijos organizacijoms, konsulatui ir kitais klausimais.

Prie progos įdomu pažymėti tas faktas, kad Kongresas labai surūpino Vatikano ir Kremliaus lietuviškus agentūrus. Kremliškiai organizuojasi slapta, o vatikaniškiai per savo „Svyturį“ pakėlė gvoitą ir skleidžia jiems priprastą provokaciją. Pavyzdžiui, nors Kongresas įvyko „Rygos“ viešbučio salone (ten pat, kur pirma rengdavo savo parengimus nepartinė draugija „Lietuva“, kur gyveno ex-konsulas p. Skinkis), bet kunigų gazieta rašo, kad kokioji tai „Rutot“. Jie čia fabrikuoja nešvarius melus, o paskui perspausdina užsienio laikraščiuose, kaip kad rokiškėn draugija „Atbudimo“ Norkui primsdama, arba „Sėkmedienyje“ perspausdindami negrūžias „Svyturio“ provokacijas. Galia, kad vatikaniškas šlamėtas yra Lietuvos konsulato organas. Žmonės čia negali atskirti, kur prasideja konsulas ir kur baigiasi klebonijos „galybė“. Argentinoje jau taip yra nuo pradžių: Skinkis pasigamino kunigus Vipartą su Dakniu, Macinilis — Janilionį, o Gaučys Bumšą. Kulturingoj tautoj, ypač prie dabartinių Lietuvos santykių su Vatikanu, tai yra labai nesuderinamas dalykas.

Labai įdomus yra lietuviškos mokyklos klausimas: kol Argentinoje nebuvo lietuviškos konsulato ir iš jo tunkančių kunigų, — čia buvo lietuviška mokykla (kolonijoje Samiento, kurios mokytojas buvo p. Andriulis), bet kada argentiniečiai atsidėjo ant konsulato, tai ir iki šiai dienai nė vienos lietuviškos mokyklos nėra, nors oficialistai melagingai giriiasi, kad neva yra, ir, matomai, tam tikslui gaunamas lėšas kam nors sunaudoja. (Yra kalbama, kad abelnai konsulato pajamos čia nuo senovės naudoja ne taip, kaip kad tai yra daroma kitų valstybių konsulatų). Ir kas drįsta tą klausimą spaudoj ar žodžiu pakelti, — užsitarauja daug nemalopumų ir šmeižtų.

Kongreso protokolais bus išsiuntinėtis spaudai. Butų labai pravartu, kad jis išstiegtų laikraščiuose, kad skaitančioji visuomenė kiek tiksliau galėtų pamatyti tikrąją padėtį, nes iki šiol ji daugiausia „maitinama“ slapukiškėmis provokacijomis. Apart organizacijų atstovų

Kongreso dalyvių bendroje vakarieniėje dalyvavo dar ir kiti asmenys: A. Židėlis, J. Adamavičius, K. Kacevičius, B. Stankevičius, Step. Raudonikis, S. Zentelis, P. Staskūnas, P. Tamosiūnas, C. Buividas, B. ir L. Švedai, Lietuvos jurininkas, praktikuojantis laive „Sierra Ventana“ p. Rudaitis, paneis Ks. Tamosiūnaitė, Albina Čiurčelytė, Irena Atkūtė, Z. Stankevičiūtė, Z. Tamosiūnaitė, O. Mozuraitė, L. Norkunaitė, L. Narbutaitė, M. Dragunaitė, J. Matusevičius ir daug kitų daugiau ir mažiau laiko Argentino-

Iš kovų su nematomu priešu

(Tęsinys)

Audkštasi vyriausis apyptelėjo. —Taip ir yra, ponai. Aš norėjau tamstoms nurodyti tikslų adresą ir pavardes tų plėšikų, kurie išgrėbė bravarą kas. Šis dalykas kažkodėl mane ypatingai domina, tuo labiau, kad ir laikraščiuose tuo klausimu daug buvo rašyta.

Policininkas Glausas išbalo. Jenikė, nenustodamas vilties geruoju šį reikalą sutvarkyti, ir norėdamas pabrėžti tarnybini išdidumą, išsitraukė iš munrodo užrašams knygutę ir pabėgė į tarė:

—Jei tamsta žinai prasikaltėlius, tamstos pareiga apie tai mums pranešti.

Nepažįstamo vyriškio veidas pasidarė labai rimtas. Jis, veriamai žvilgsniu valandėlę pažiūrėjęs į vachmistą Jenikę, atkrežė:

—Prašu rašyti! Bravaro kontorą apiplėšė vietinės policijos vachnistrai Glausas su Jenike.

Abu policininkai kaip negyvi tylėjo. Jenikės ranka su knygute prieš jo valią nuslinko.

Nepažįstamajai tebekvietė:

—Užkrite, ponai, į namus; pakalbėsimė apie šitą tamstoms nemalonų atsitikimą. Gal but...

Nėbėjęs sakyti nuvedė juos pro sodą į namus. Tėjo į erdvę, ištaigingai išpuosų kambari.

Glausi linkerėdė kambarį sėdėjęs ir knyga skaitėsi ta pati moteris, kurią jis buvo užklupęs jos miegamajam ir kuri jam ko tik galvos neperskėlė. Žmogus, kuris gatvėj sustabdė Glausą ir Jenikę, pristūnė jiems kėdes, paipylė po stiklą alaus ir pasiūlė po cigarą. Kalbėti jis pradėjo tik tada, kai jie užstrukė. Jis sakė:

—Visų pirma turiu tamstoms pasisakyti, kas esu. Aš

je gyvenandų rimtu Lietuvos piliečiu. Įdomi smulkmena: Kongresas darbo atnaujinimą pradėjo be jokių lėšų, kadangi Sąjungos turtas yra užgriebtas bolševikiškų gaidžių. Kongreso šaukimo komisija iš K. N. Norkaus, P. Čiučelio ir J. Meškero net protokolo išsiuntinėlimui lėšų stingo. Bet pritariamas susipratuose lietuvių visuomenėje yra milžiniškas, taip jog reikia tikėtis, kad šis Kongresas atstutys visuomeninį darbą kulturingon vagon.

—B. K. Algimantas

Bs. Aires, 27-V-31

nikė jam padėjo. Vaizdas buvo aiškiausia mėnulio šviesa apšviestas, kuris buvo tuo metu visai atsitiktinai iš debesų pasirodęs.

—Neblogas mano aparatas? Ar ne taip, — tyliai kalbėjo Petersonas.

Mirtinai išblyškęs Jenikė krito kedėn išmesdamas ant grindų fotografiją ir baimės sukaustytas akis įbėdė į besišypsančio inžinieriaus veidą.

Abu policininkai iš atskirai stovėjusių namų išėjo tik prieš auštant. Jiems buvo žadėta, kad apie jų prasikaltimus niekas nežinos, be to, kiekvienas savo kišenėj jautė po penkis tukštąnčius markių punda, už kurias jie pasižadėjo išpildyti tokį uždavinį, kurio pavojus ir pragaistingumas jiems tada buvo neužtiktinai aiškus.

Sekančią dieną, sekmadienį, Jenikė, persivilkęs civiliskais rubais nuvyko į uoste bestovintį „Fon der Tan“ šarvuotą laivą. Jenikė, pasinaudodamas tuo tarnybos laisva diena, norėjo pasimatyti su vyresniojo signalininku Elersu, kuris tarnavo šitam laive.

Vyresnysis signalininkas Elersas jau daug metų buvo su Jenike pažįstamas ir net gimine save laikė, nes buvo pastarojo giminių sužadėtinis. Jų sutuoktuvės neįvyko tik dėl to, kad jaunieji nei vienas nei kitas cento neturėjo.

Jenikė, prieš vykdamas į laivą aplankė savo giminaite ir gana ilgai su ja kalbėjosi. Vakarė visi trys atsidūrė mieste, kur Jenikė nustebo savo buvimą giminaite ir jo sužadėtinę, pranešęs jiems turis kišenėj tris bilietus į vieną teatrą. Dar labiau jie nustebo, kai po vaidinimo Jenikė nuvedė juos į gana brangų restoraną.

Šičia policininkas plačiai pasirodė, užsakes brangių vynu su užkandom ir linksmai sutiko savo bendradarbių Glausą, kuris taip jau išgertuvėse dalyvavo.

(Bus daugiau)

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

"Give me BUCKEYE"

Buckeye MALT SYRUP
AN EXTRACT OF BARLEY MALT
Vacuum Packed
BURGER BROS. CO.
CINCINNATI

BUCKEYE
Specialis DUO-MALTING
Parodys jums TIKRĄ skonį

Pajauskite tikrąjį molto smagumą. Pabandykite naują Buckeye. Yra tokių pat skirtumas, kaip tarp dienos ir nakties, kada jūs lyginatė Buckeye su paprastais moltais. Buckeye specialis naujas Duo-Malting procesas pagamino kokybę ir skonį kokio molto niekad pirmiau nežinojo. Buckeye yra gaminamas po vakumu, kad sukoncentruoti VISĄ kokybę, VISĄ miežių grūdų gerumą į patį molą. Tada jis yra VAKUMU PAKUOJAMAS, kad visą tą kokybę išlaikyti jūsų smagumui.

*Jokiu būdu nelyginkite Buckeye su kokiomis nors pigiomis prastomis rūšimis, kurios, dėl labo sveikatos, neturėtų būti vartojamos.

HAVE YOU TRIED BUCKEYE HOP FLAVOR?

Buckeye
MALT SYRUP
VACUUM PACKED

NEATBUTINAI PAMATYK CHRYSLER

SURASIT, KAD JIS YRA VIENAS GERIAUSIŲ KARŲ KĄ SIANDIŲ UŽ PINIGUS GALITE NUPIRKTI. LENGVOS ISLYGOS.

Kiras Motor Sales, Inc.

3207-09 So. Halsted St. Tel. Calumet 4589

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDA

Bet tik pirmą kartą įspėjim tikrai kultūriška "NAUJO ŽODŽIO" leidžiama dvysavaitini spalvota žurnalo

"VAPSA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sąstato: A. Vėbas, K. Alijošius, J. Herbachauskas, Pivėsa, Jul. Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kelpokas ir kiti.

PRENUMERATA su priedais mokama 10 litų, trims mėnesiams 3 litai. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Reaikuokite

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

Biznieriams--

Kortelės, Labels ir kitus Spausdinius Padarome

Trimis Spalvomis

Už Vienos Spalvos Kainą

Darbas atliekamas greitai ir su skoniu.

NAUJIENOS
1730 South Halsted Street

IMPERFECT IN ORIGINAL

Tarp Chicagos Lietuvių

Mano Spaktyva

Rašo Nemunas.

(Tęsinys)
Žuvus "Kardui", Karaliaus padėtis buvo nepavydėtina — taip sakant, be garbės ir pinigų. Abu su moteria pradėjo dirbti dirbtuvėje dienomis ir naktimis. Po dviejų ir pusės metų sunkaus darbo pasidarė gerokai pinigų. Uždėjo naują savaitinį laikraštį, socialistiškai laisvamanišką — "Nauja Draugija" ir sykiu kitą mėnesinį moksliską laikraščiką knygos formato — "Galybė". Laikraščio redaktorium buvo Antanas Lalis. Po arti metų gyvavimo "Nauja Draugija" ir "Galybė" uždarė. Išvėl skurdas, nesmagumas. Baltimore Karaliui įsipyksta iki gyvam kaului. Jis apleidžia ją, daugiau negrįžta. Apsigyvena su šeima pirmutiniam savo "grinorystės" mieste — Brooklyne. Pojo su žmona vėl į darbą. Stojai metų pralinkus, pasidarė keliolika šimtų dolerių — nerimastauja. Draugai pradeda įkalbėti leisti naują laikraštį. Karalius, matęs daug vargo laikraščio leidime, pradėjo atsakinėti. Na, galios sutinka dėtis prie laikraščio. Bet reikia sutraukti didesnę skaičių lietuvių. Nutarta, padaryta.

Suorganizuojama "Spindulis" Bendrovė. Tikslas Bendrovės buvo dvejetainis — dėti kriaucių dirbtuvę ir leisti laikraštį. "Spindulis" Bendrovė pradeda funkcionuoti 1902 m. Laikraštis savo pakraipa mažai kuom skyrėsi nuo "Kardo" ir "Naujos Draugijos". Pirmieji du laikraščiai turėjo apie 800 skaitytojų — "Spindulis" prisijrė arti 1,000.

"Savas Pas Savą" — sako biznieri

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARKSIS
Mes parduodam rakandus ir radios pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Fornų ir pianų maveriai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

Telef. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statu namu kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kai- nos prieinamiausios.
2452 WEST 69th STREET

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam, mainom ir rentuojam namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilus
806 W. 31 St. Victory 1896

LIETUVISKOS IR RUSISKOS
PIRTYS IR VANOS
Atdaros nuo ryto iki 12-tos nakties.
Geriausis patarnavimas.
2448 W. 47th St.
Tel. Virginia 1788
Sav. P. S. Pakštas

RAMOVA LAUNDRY
(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgepor- te — teisingas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

Pradžioje biznis eina viduti- niškai. Kiek nuostolių duoda laikraštis, tiek yra pelno iš kriaucių šapos — įplaukos ir išlaidos balansuojasi.

Kaip paprastai bendrovėse santaikos laikai greit pasibaigė. Karalius, ambitiškas žmo- gus, kandžiojimų nepakenčia, išsižada savo įdėto kapitalo, nusitaria trauktis nuo laikraš- čio. Bendrovė pajunta, kad be Karaliaus gyvuoti negalės. Parduoda laikraštį F. J. Bago- čiu, o Bagočius parduoda kun. Delionui. Delionis, regis, "Spindulį" išlaikė iki 1907 m. Kadangi tačiau kun. Delionis iš progresyviško laikraščio pa- darė daug maž religinį, tai skaitytojai sunyko ir jis buvo priverstas "Spindulio" leidimą sulaikyti.

Po nepasekmingų visų biz- nių Baltimore ir Brooklyn Karalius padaro rimtą rezoliu- ciją daugiau i biznį neiti. Bet jam buvo malonu, kad lietu- viai ir be jo darbuotės kultu- riniai kyla — laikraščiai ir knygų vis daugiau leidžiama, o ypačiai nuo 1905 metų, po nesekmingos Rusijos revoliu- cijos, intelektualinių spēkų žy- miai padaugėjo. Pats nusitarė pasitraukti iš lietuvių darbuo- tės visai. Ne vien dėl nese- kmingų biznių, bet ir dėl su- griuvusių šeimyninių santykių, i Chicago atvyko regis 1906 m. Kokį laiką nesirodė lietuviška- me gyvenime. Nors buvo apsi- gyvenęs arti šv. Mykolo baž- nyčios, bet lietuvių veik ne- žinojo, kad jis lietuvis.

1907 metais šv. Mykolo baž- nyčioje kunigavo Lukošius, dar jaunas ir gana mažo išsi- lavinimo. Kas tai jam pasakė, kad tokiam ir tokiam name gyvena senesniųjų laikų bedie- vis, atkeliavęs iš Brooklyno. Kun. Lukošius, kalėdodamas, nusitaręs butinai aplankyti ir atvesti paklydusį žmogų i ge- rą kelią. Nutarta, padaryta.

Apie 8 v. v. ateina kalėdin- kai. Vos įžengs i stubą kun. Lukošius pradėjo kartu su vargonininku, giedoti ir sykiu krapti. Karalius pastebėjo: "Kunige, pas mane nėra vel- nių, malonėkite nekrapti. Nori, tai sėskis, pasikalbėsi- me". Kunigas norėjo eiti i ki- tus kambarius, tai dar syki jam Karalius pastebėjo: "Ten irgi nekraptkite, vaikui mie- ga; jie tik dar buvo išmaudy- ti, tad vandens jiems nereik- kia."

Kunigas ir kiti, atėjusieji sy- kių su juo, tuo labai įsižeidė. Sekamą nedėdienį kunigas Lukošius iš sakyklos Karalių iškeikė. Girdi, kaip toks vel- niui pasidavęs žmogus turi drąsos arti bažnyčios gyventi. Nuo tada pirmą kartą Kara- liaus vardas praskambėjo Chi- cagoje.

Vėliau buvo bandoma Kara- lių vėl įtraukti i platesnį veiki- mą lietuvių gyvenime, bet nedaug tas davė vaisių. Tiesa, jis truputį veikė SLA 226 kp. ir LSS. Verčiamas draugų, pa- sakė trejas prakalbas. Kalbė- tojas buvo gana rimtas ir ne- tingėjo prisirengti. Jis tais lai- kais nuo kitų kalbėtojų skyrė- si tuo, kad kalbėjo tą, ką ži- nojo, su mažai papuošimu, bet daug sveikų minčių.
(Bus daugiau)

[Acme-P. & A. Photo]

Nuoko 16 aukštų
Andreas Pavley, žymus šo- kėjas, baletmeisteris, nuoko 16 aukštų ir užsimušė. Prie- žastis saužudystės, darbo nete- kimas ir neturtas.

Baisi išgastis poli- cijai

(Nuotikis Bridgeporte)

Kaip du syk penki yra de- šimts, taip šitas pirtikis, įvy- kęs praėjusią savaitę, esąs tei- singas. Rep. XIII "fonij" ne- myli. Šį prietikių papasakojo man vieno graboriaus darbi- ninkas. Sako, darbininkas: vakar naktį turėjau gardaus juoko.

Gavau iš graboriaus telefo- ną apie 10-val. vakare, kad tu- riu važiuoti i ligonbutį par- vežti mirusį. Įsakymą tuoj iš- pildžiau. Apie 12 val. nakties buvau savo boso, Funeral Di- rektoriaus, sklepe su lavonu. Parvežęs lavoną, paguldžiau jį, apklojau balta droble. Be- to, kurį aš atvežiau, buvo dar 4 pirmiau atvežti, kurie drip- sojo apsiausti halmomis drobu- lėmis. Kadangi naktis buvo labai karšta, o sklepas gana šaltas, tai nutariau ir aš, užsi- dengęs droble, nors kiek pra- snausti.

Apie 2 val. nakties atsibala- dojo policijos vežimas. Ka- dangi apeliokės policija su mūsų graboriumi turi geras santykius, tai jį, radusi negy- velį, visuomet veža jį i mūsų įstaigą. Nors durs i beiz- mentą buvo užrakintos, bet, matomai, policija turėjo rak- tą. Atsirakinę duris, polici- ninkai sugrįžo prie vežimo. Ant tam tikrų staklių pasidėję lavoną, jie atnešė jį i sklėpą ir padėjo prie esamų keturių. Aš pats dar nebuvau gerai įmi- gęs, tik snaudžiau. Biškį prā- plėtęs droble, aiškiai mačiau visą prietikių.

Atnešę lavoną, policininkai irgi droble užklojo.

Čia, policininkams besiruo- šiant, vienas iš numirėlių, ku- ris taipgi buvo balta droble užklotas, pradėjo raivytis ir laipsniškai keltis. Vienas poli- cininkas buvo aš, o kitas švedas. Airis tą baisų vaizdą pastebėjęs, žaibo greitumu du- mē lauk. Švedas, dar bandė žiūrėti kas čia bus. Aš, neži- nodamas irgi kame dalykas, truputį išsigandau, bet pradė- jau keltis ir žiūrėti kame da- lykas.

Bet kaip greit švedas poli- cininkas pastebėjo, kad ir aš ke- liuos, jis pamane, kad ir aš esu lavonas. Pasėjusiu greitumu ir šis šovė i savo vežimą.

Aš, keldamasi nuo suolo, pa- stebėjau, kad numirėlis, kuris raivėsi, yra graboriaus gimī- naitis Jack, airis. Jis, girtas budamas, ažuot eiti namo gul- ti, čia, kaip ir aš pats, droble apsidengęs snaudė.

Tada aš, greitai nušokęs nuo suolo, bėgau per duris polici- ninkams paaiškinti, kad nieko blogo nėra. Bet policininkai paleido savo vežimą didelių greitumu linkui stoties.

Mes su Jack'iu turėjome gardaus juoko. Bet policini- kas airis, girdėjas, sirgęs visą savaitę. Kaip jautės policini- kas švedas, nežinau. Tai ve, ar čia nebuvo baisi išgastis poli- cijai?

Padėkavęs už žinią, paspaū- dęs graboriaus darbininkui de- šinę leidaus namų link.
Rep. XIII.

Lenkai parodavo

Rytmetų, liepos 4 d., neturė- damas ką veikti, stoviu Hals- ted gatvėje, Bridgeporte ir, kaip sakoma, žiopsau.

Bet štai matau kai ką. Len- kai, nužiūrėję, kad daugelis kariškų organizacijų surengia demonstracijas ir parodas tą dieną, sumanė kitus pamėg- džioti.

Ir žygiuoja, jie Halsted gat- vė. Pirmutinis burys lenkų kariuomenės uniformoj. "Po- ručikas" traukia pirmiausia:

TUMLER'S CELEBRITY STUDIO
SPECIALS kainos — vestuvių fotografijos \$10, portretas ir akc. — \$5, vaizdų ir šeimynų grup. — \$10, N. Wells St., Tel. Lincoln 4775.

BILE DRESE 59c
VYRU SIUTAI IŠVALOMI.
DYKAI pasiėmimas ir prietaisymas
Mes valome viską nuo pirštinių iki dreipen. Atsineškite jį ap. su savim.
EXCELLO CLEANERS
14 W. Washington St. Dear. 0087
Browning Bldg.—Suite 612

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Remontuoja, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sakti, Rankų, Kojų, tirpimą, Dūmuli, Galvos skau- dėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne rons).
Tukantiniai žmonis yra belydys o milijonai dar nežino apie tai.
Dekano Galinga Mostis yra tik vorta aukso, kiek ji pad avaria su- lig naudose gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už perlaunimą.
Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

šelsai paskui. Bet bėda, kad "poručikas" negali sulygtinti savo kuopą, idant ji žengtų i koją.

Paskui pėstininkus slenka burys raitųjų. Ir jų tarpe be- tvarkė.

Bendrai, visa paroda atrodė labai mizerna, o ypatingai tos lenkų kariuomenės uniformos ne vietoj.
J. S. kas.

West Side

Justinas Mackevičius

P-nas Justinas Mackevičius yra mūsų piniginis tuzas. Šiais Hooverio "prosperity" laikais doleriai daugumai iš mūsų yra taip aukštai sukabinėti, kad su vargu kai kam pavyks- ta juos paliesti. Bet mūsų Jus- tinui doleriai, tarsi rudens lai- ku prinokę obuoliai, krinta patys.

Kada 95 nuoš, lietuvių biz- nierių vaikšto suraukę kaktas, nesugalvodami kaip tą prakei- ktą dolerį prisivilioti, tai Jus- tinas vien juokus daro iš do-

LINCO WASH
Padaro Skalbimą Lengva
NAUJAS IŠRADIMAS
Dabar jūs galite skalbti savo drapanas be
VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groser- ninką LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvortinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdirbėjai

Linco Products Corp.
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

Midget Radio \$27
Radio su Vik- trola \$59
3 šmotų Parlor Sėtas \$49
Electric Refrige- ratorius \$69
Rankinė Vik- trola \$9.50

Pasinaudokite Budriko nu- pigintomis kainomis.

J. F. Budrik,
Inc.
3417-21 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705

Klauskite Lietuvių Radio Programų
Sekmadieniais iš WCFL ir Ketvergais vakare iš WHFC

MES PERKAME
LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS SU TRIMIS NEPRINOKU- SIAIS KUPONAIŠ IR MOKAME \$80 UŽ \$100.
ATSILANKYKITE VPATISKAI ARBA PRISIUSKITE REGISTRUO- TAME LAISKE, TUOJ GAUSITE BANKOS CEKĮ
JOHN J. ZOLP
4559 South Paulina Street, Chicago, Ill.

Paint
Ready Mixed
Galonas už \$1.40
Flat Paint
Vertė \$2.40
Galonas už \$1.85
Varnish
Vertė \$2.50
Galonas už \$1.49
Enamel Paint
Turi gražų blizgėjimą
Galonas už \$2.50
HARDWARE & WALL PAPER
WHOLESALE IR RETAIL
200 įvairių rūšių nuo 5c iki \$2.75 už rolę.
Taipgi užlaikome patyrusius malevotojus ir popieruotojus
J. S. RAMANČIONIS,
3147 SOUTH HALSTED STREET, TEL. VICTORY 7261

Lietuvos Laisvės Bonus
Perkam ir Mokam Cash
už \$100.00 \$80.00
už 50.00 40.00
ATSINEŠKITE ARBA PRISIUSKITE LAISKU

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902
1514-16 Roosevelt Rd.
anti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Daktaras
Kapitonas
Specialistas iš
Pasauliniam Kare Seno Krajaus
GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 26 METUS.
NEŽIURINT KAIK UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą krau- joje, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nuga- roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti ne- galio jus išgydyti, atkelkite čia ir peritiktinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per dangeli metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarnas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.
4200 West 26 St., kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 3373

WISSIG,
Pasauliniam Kare Seno Krajaus
Kapitonas
Specialistas iš
GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 26 METUS.
NEŽIURINT KAIK UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą krau- joje, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nuga- roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti ne- galio jus išgydyti, atkelkite čia ir peritiktinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per dangeli metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarnas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.
4200 West 26 St., kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 3373

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

J. HAROLD MURRAY
264
BORN - SOUTH BERWICK, MAINE
FEB. 17, 1891

EDUCATED IN PUBLIC SCHOOLS OF BOSTON

FIRST STAGE APPEARANCE AS SINGER WITH ILLUSTRATED SLIDES

1916 - WENT INTO THE MUSIC PUBLISHING BUSINESS

ENTERED VAUDEVILLE - IN 1918

1920 - SANG JUVENILE LEAD IN "THE PASSING SHOW"

FOLLOWED BY LEADING ROLE IN "RIO RITA"

GOOD IN "STOLEN THUNDER" NOW UNDER CONTRACT TO FOX STUDIOS - PLAYED LEAD IN WOMEN EVERYWHERE - IS MARRIED

BY WESTPHAL

džiū. iš priežastis persiskyrimo. Pama-
tykit ir apkainuokit patys. K. G. Urne-
žis, 5607 S. Throop St.